

Nejvyšší správní soud

Moravské nám. 6

657 40 Brno-střed

V Brně dne 20. 3. 2021

Spisová značka: *nepředchází*

Žalobkyně: **Mgr. Vendula Zahumenská, Ph. D.**, Lidická 700/19 Brno
602 00

Právní zástupce: **Mgr. David Zahumenský**, advokát se sídlem AK třída Kpt.
Jaroše 1922/3, 602 00 Brno

Odpůrce: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí
375/4, Praha 2

1

Návrh na zrušení:

Opatření obecné povahy Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 26. února 2021, č. j.
15757/2020-45/MIN/KAN ve znění pozdějších změn

Elektronicky

Přílohy:

- *Napadené opatření obecné povahy*
- *Plná moc*
- *Další přílohy dle textu budou doplněny po sdělení spisové značky*

I.

K aktivní procesní a věcné legitimaci žalobkyně a povaha napadeného opatření

I.1. K aktivní legitimaci a dotčenosti žalobkyně na jeho právech

[1] Jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2019, čj. 2 As 187/2017-264: „Aktivní věcná legitimace navrhovatele v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy je dána, pokud soud dospěje ke skutkovému a právnímu závěru o skutečném vztahu úpravy obsažené v napadené části opatření obecné povahy a právní sféry navrhovatele a zároveň o podstatné nezákonnosti napadené regulace obsažené v opatření obecné povahy posuzované z hlediska kompetenčních, procesních i hmotněprávních předpisů (§ 101a odst. 1 věta první a § 101d odst. 2 věta první s. ř. s.).“

[2] Žalobkyně je environmentální právničkou a matkou dvou dětí. Stejně jako všichni další občané ČR je dotčena napadeným opatřením, kterým je žalobkyni od 1. března 2021 zakázán pohyb bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa) mimořádného opatření zakazuje pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa), kterým je **respirátor nebo obdobný prostředek (vždy bez výdechového ventilu) naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek), včetně filtrační účinnosti alespoň 94 % dle příslušných norem (např. FFP2, KN 95), zdravotnická obličejová maska nebo obdobný prostředek naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek) normy ČSN EN 14683+AC, které brání šíření kapének.**

[3] Žalobkyně je přesvědčena, že se jedná o opatření, které zasahuje **závažným způsobem do jejího práva na příznivé životní prostředí ve smyslu čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Dále se žalobkyně domnívá, že opatření zasahuje závažným způsobem do jejího práva na život (čl. 6 odst. 1 Listiny) a do práva na zdraví (čl. 31 Listiny).**

[4] Žalobkyně se aktivně věnuje ochraně životního prostředí minimálně od roku 2004, kdy začala ještě za studií na Právnické fakultě MU spolupracovat jako dobrovolnice s Ekologickým právním servisem (dnes Frank Bold). Po skončení magisterského vzdělávacího programu, který absolvovala s diplomovou prací týkající se pachových látek v ovzduší vedenou docentkou Ivanou Průchovou, se jednak rozhodla pokračovat ve studiu doktorském na katedře práva životního prostředí (opět pod vedením doc. Průchové) a jednak pokračovala už jako zaměstnankyně v EPS. Doktorské studium zakončila jako matka dvou dětí prací věnovanou účasti veřejnosti na územním plánování.

[5] Pokud jde o pracovní kariéru, po ukončení spolupráce s EPS přešla do environmentální organizace Arnika, kde působila až do roku 2019, kdy začala podnikat a

věnovala se územnímu rozvoji a životnímu prostředí v obcích. V právní pomoci starostům se zaměřením na veřejný zájem pokračuje jako advokátní koncipientka dodnes.

[6] Od roku 2006 po 11 let také učila environmentální právo na Fakultě sociálních studií MU.

[7] Na téma ochrany životního prostředí napsala desítky článků a také manuálů pro laickou veřejnost, publikovala také dvě odborné knihy pod Wolters Kluwer, věnuje se lektorování na seminářích právě o životním prostředí.

[8] Žalobkyně se ve svém volném čase zabývá ochranu životního prostředí a vždy dbala na jeho ochranu i ve svém životě. Cílí na co nejmenší spotřebu a systematicky vede svoji domácnost a svůj život tak, aby byla environmentálně méně náročná. Několik let dokonce neměla auto, využívala pouze hromadné dopravy, v podstatě nejezdí na zbytečně zahraniční dovolené, používá ekologické čisticí prostředky, oblečení nakupuje pouze v secondhandech, a to i svým dětem, nejí maso, sleduje, odkud pochází zelenina, kterou kupuje, bydlí s rodinou v malém bytě, třídí odpad se zaměřením na jeho minimalizaci, nekupuje výrobky s palmovým olejem a sleduje dlouhodobě svůj dopad na životní prostředí.

[9] **Žalobkyně se velmi trápí dopady lidské činnosti na životní prostředí, a to nikoli v posledních letech, kdy se z tématu stal mediální hit** (přičemž novodobé snahy hnutí jako je Extinction Rebellion vnímá žalobkyně jako kontraproduktivní, neboť to svými útoky na lidskou svobodu a požadavky na podrobení se tvrdému řádu staví veřejnost ve skutečnost proti ochraně klimatu). Dopady sucha a klimatických změn chápe velmi dobře už od mládí, protože má prarodiče v malé vsi u Znojma, kde bylo sucho vždy časté a nebylo jisté, jaká kvůli tomu bude úroda. Proto žalobkyně s hlubokým environmentálním žalem sleduje, jak je naše životní prostředí podrobena kruté zatěžkávací zkoušce v podobě jednorázových roušek, respirátorů, rukavic, plastových obleků lékařů a dalších věcí, které představují hromady nerecyklovatelného odpadu).

[10] **Při procházkách přírodou i městem žalobkyně naráží na další a další odhozené ústenky, které se budou rozkládat stovky let (ne, opravdu nejsou z papíru). Jejich výroba musí být extrémně náročná na vodní zdroje a chemikálie v nich obsažené mimořádným způsobem zatěžují životní prostředí.**

[11] Žalobkyně je proto přesvědčena, že povinnost nosit respirátory nebo ústenky má mimořádně negativní vliv na životní prostředí a negativně ovlivňuje změny klimatu, čímž je ohroženo životní prostředí žalobkyně nejen teď, ale také v budoucnu. Tento fakt dokládá žalobkyně mnoha články a studiemi. Odkazuje na argumenty v nich obsažené pokud jde o složení ústenek a respirátorů (mikroplasty), znečištění moří, tuny ochranných prostředků, které se produkují a vyhadují a neexistuje způsob jejich recyklace. Environmentální dopady jsou jednoduše nedozírné a neexistuje cost benefit analýza, která by potvrdila, že jejich nošení je přínosnější než obrovské, obrovské znečištění, které znamenají a budou znamenat.

I.2. K povaze napadeného opatření

[12] Ústavní soud již ve své judikatuře dospěl k závěru, že opatření vydávaná ministerstvem zdravotnictví podle zákona o ochraně veřejného zdraví jsou opatřeními obecné povahy, a to jak formálně (viz znění zákona o ochraně veřejného zdraví i pandemického zákona), ale rovněž i „z materiálního hlediska“ (bod 38 usnesení Pl. ÚS 11/20). To již opakovaně konstatovala také čtená rozhodnutí Městského soudu v Praze i Nejvyššího správního soudu.

[13] Není tedy pochyb o tom, že napadený akt je opatřením obecné povahy.

II.

Příslušnost soudu ve správním soudnictví

[14] Tímto návrhem je napadáno mimořádné opatření ze dne 26. 2. 2021, které nabylo účinnosti ode dne 1. 3. 2021, tedy v době stavu pandemické pohotovosti, jenž byl podle § 1 odst. 3 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „pandemický zákon“) vyhlášen dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (27. 2. 2021). Sice opatření bylo přijato ještě před účinností pandemického zákona, podle žalobkyně je ale zásadní, že toto **opatření bylo změněno opatřením ze dne 19. března 2021, č. j.: MZDR 15757/2020-46/MIN/KAN, kterým bylo původní opatření přijaté dne 26. 2. 2021 již „vtaženo“ do režimu pandemické pohotovosti a tedy pod pandemický zákon.**

[15] Podle § 13 odst. 1 pandemického zákona k projednání návrhu podle soudního řádu správního na zrušení mimořádného opatření podle tohoto zákona nebo mimořádných opatření podle § 69 odst. 1 písm. b) nebo i) zákona o ochraně veřejného zdraví ve stavu pandemické pohotovosti, jejichž účelem je likvidace epidemie COVID-19 nebo nebezpečí jejího opětovného vzniku a které mají celostátní působnost, je příslušný Nejvyšší správní soud, pokud mimořádné opatření vydalo ministerstvo.

[16] V ostatních případech je k projednání návrhu příslušný krajský soud. Opatření ze dne 26. 2. 2021 bylo vydáno ministerstvem (zdravotnictví) podle § 69 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně veřejného zdraví ve stavu pandemické pohotovosti, jeho účelem je nepochybně likvidace epidemie COVID-19 nebo nebezpečí jejího opětovného vzniku a toto opatření má celostátní působnost. **Projednání návrhu na jeho zrušení podle soudního řádu správního tak spadá do výlučné pravomoci Nejvyššího správního soudu.**

[17] Jiný výklad nemá smysl ani z hlediska zachování práva na přístup žalobkyně k soudu. Je nanejvýš pravděpodobné, že napadené mimořádné opatření bude zase brzy zrušeno a nahrazeno novým, které již bude jednoznačně vydáno v režimu pandemické pohotovosti. Je tak potřeba dát přednost výkladu, který zajistí přístup žalobkyně k soudu a soudnímu přezkumu opatření, jež zasahuje do práv žalobkyně.

III.

Důvody návrhu

[18] Při přezkumu opatření obecné povahy byl Nejvyšším správním soudem stanoven tzv. pětikrokový algoritmus přezkumu (velmi přehledně např. viz NSS č.j. 1 Ao 1/2005-98). Žalobkyně výslovně specifikuje, že napadené opatření **napadá pouze v rámci 5. kroku algoritmu, tedy v otázce proporcionality (přiměřenosti přijatého řešení ve vztahu k zásahu do jiných práv)**. Pouze subsidiárně namítá také to, že z hlediska namítaného zásahu dané opatření není odůvodněno.

[19] **Mezi základní atributy právního státu patří přiměřenost práva, a z tohoto důvodu je úkolem mimo jiné právě i soudní moci přispívat svojí rozhodovací činností k rozumnému uspořádání společenských vztahů.** Soud se proto v rámci přezkumu souladu opatření obecné povahy se zákonem věnuje též otázkám, zda napadené opatření obecné povahy vůbec umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (kritérium vhodnosti), zda opatření obecné povahy a sledovaný cíl spolu logicky souvisí a zda cíle nelze lépe dosáhnout jiným legislativním prostředkem (kritérium potřebnosti), zda opatření obecné povahy omezuje své adresáty co nejméně (kritérium minimalizace zásahů); v neposlední řadě soud také zkoumá, zda je následek napadeného opatření obecné povahy úměrný sledovanému cíli (kritérium proporcionality v užším slova smyslu). Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, čj. 1 Ao 1/2005-98.

[20] Jak zdůrazňuje doktrína: „*Proporcionalita souvisí s ideou právního státu. Je právním nástrojem, pomocí něhož má být vláda donucována k dodržování práva obsaženého v zákonech. Zásahy státu by měly být minimální a nastupovat by měly jen tehdy, jsou-li nezbytné ve veřejném zájmu. Závažnost veřejného zájmu by měla být poměřována se zájmem, do kterého je zasahováno. Hledá se tedy jakási rozumná míra, přijatelný kompromis. Posuzuje se míra omezení ve vztahu k účelu omezení*“.¹

[21] Žalobkyně tvrdí, že opatření, která jsou přijata v rámci napadeného opatření obecné povahy, sledují snad legitimní cíl, ale není dáno ani kritérium potřebnosti, ani přiměřenosti a ani se jím nikdo neobtěžoval nezabývat.

[22] Původně ve svých opatřeních odpůrce argumentoval potřebou zavádět opatření s tím, že nákaza způsobená novým koronavirem má značnou smrtelnost. Již na začátku července ale odbornice WHO, řekla na tiskové konferenci, že **riziko smrti koronavirem je méně než procento, přesněji 0,6%**.² Navíc je doloženo, že většina obětí byla v pozhnaném věku a anebo dost obézní a kvůli tomu s vážnými zdravotními problémy

¹ Jana Janderová: Opatření obecné povahy a dodržování principu proporcionality. Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, dostupné z https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/70081/OOP_a_dorzovani_principu_proporcionality.pdf?sequence=1&isAllowed=y

² https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/virtual-press-conference---2-july---update-on-covid-19-r-d.pdf?sfvrsn=6e095b7e_0

(popř. obojí).³ Podle aktuální studie zveřejněné na stránkách WHO už je smrtnost jen asi 0.2 % (viz příložená studie zveřejněná v Bulletinu Světové zdravotnické organizace). Český zdravotní ústav uvádí, že je smrtnost někde okolo 0, 3%.

[23] Závazný Pandemický plán České republiky konstatuje, že **v případě sezónní epidemie běžné chřipky onemocní 5 až 10 % obyvatelstva (v podmínkách ČR tedy zhruba pět set tisíc až jeden milion obyvatel). Z toho jich každoročně 1.500-2.000 v souvislosti s chřipkou zemře.** Pokud bychom postup žalovaného při vydání předemtného opatření zhodnotili jako přiměřený, pak nutně má stát možnost stejná opatření přijmout každý rok, když dojde k epidemii chřipky (ovšem kromě chřipky tu máme také tuberkulózu, spalničky a řadu dalších nemocí). I pak totiž budou lidé ohroženi na zdraví a budou dokonce i umírat.

[24] **Žalobkyně je přesvědčena, že environmentální dopady odpůrce nijak nezhodnotil neprovedl test přiměřenosti přijímaných opatření ve vztahu k zásahům do jiných práv, zejména pak práva na ochranu životního prostředí a na zdraví na život, které jsou zásadně ohroženy mimořádně negativními dopady používání jednorázových pomůcek. Negativními dopady je přitom ohrožen život a zdraví naprosto všech lidských bytostí, nikoli úzké skupiny (podle Worldometer je pouhých 0,4% těžkých průběhů – „těžkých průběhů“ u dopadů klimatických změna znečištění planety bude 100%).⁴**

6

[25] Žalobkyně zdůrazňuje, že mimořádně negativní dopad jednorázových ochranných pomůcek se neprojeví jen v říši lidí, ale i zvířata budou trpět znečištěním oceánů. To ale my v Česku samozřejmě nevidíme a navíc: Ryby nemohou jít k soudu („The fish cannot go to the court.“⁵).

[26] Ze stránek ministerstva životního prostředí (MŽP) vyplývá, že „*příčinou změny klimatu je s největší pravděpodobností zesilování přirozeného skleníkového efektu atmosféry v důsledku lidské činnosti a nadměrného zvyšování antropogenních emisí skleníkových plynů.*“ (https://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu). **Přesně tyto dopady bude mít výroba a likvidace miliard kusů (a nesčetně tun) ochranných pomůcek.**

[27] Na stránkách Českého hydrometeorologického ústavu se uvádí: „*Změna klimatu, její dopady a nutnost reakce představují jedno z klíčových témat současné environmentální politiky. Přestože změny v klimatickém systému naší planety probíhaly od té doby, co planeta vznikla, vědecké poznatky posledních desetiletí ukazují, že v současné době velmi pravděpodobně tyto změny probíhají rychleji, než tomu bylo v minulosti. Hlavní příčinou těchto změn, a zejména jejich důsledků, je činnost člověka. Nejde však pouze o činnosti spojené s nárůstem emisí skleníkových plynů, ale i o aktivity člověka, které činí klimatický*

³ <https://video.aktualne.cz/dtv/obezni-pacienti-nejtezsi-mel-300-kg-komplikuje-to-lecbu-nej/r~ce5e0760c94c11ea9d74ac1f6b220ee8/>

⁴ <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

⁵ <https://www.wired-gov.net/wg/wg-news-1.nsf/0/73522C2CACE2461C80257BAA0037E662?OpenDocument>

system více zranitelný, než tomu bylo v minulosti." (<https://www.chmi.cz/historicka-data/pocasi/zmena-klimatu/zakladni-informace>) **Výroba a likvidace jednorázových pomůcek má přesně tyto negativní dopady.**

[28] V předžalobní výzvě ke „Klimatické žalobě“,⁶ kterou právě teď hodlá podat skupina lidí, se píše: „*Probíhající změna klimatu je zřejmě nejvýznamnější environmentální i společenskou výzvou, které lidstvo kdy čelilo. Pokud se nepodaří nebezpečně rychlému globálnímu oteplování zabránit, dojde k dramatickému zvýšení hladin světového oceánu, čtenějšímu výskytu extrémních jevů počasí, nárůstu počtu tropických dní, ke zvýšenému výskytu sucha nebo k rozšíření rozlohy pouštních a polopouštních oblastí na úkor lesních porostů. Ohroženy budou zdroje pitné vody a kvalita půdy. O negativních dopadech na lidské společenství, na zemědělskou produkci, na zdraví nebo na geopolitickou situaci nijak nedomerované klimatické změny bohužel již nelze pochybovat. Zatímco ve světě dosud došlo k oteplení o přibližně 1 °C oproti předindustriální době, Česká republika zaznamenala oteplení až dvojnásobné. Každým rokem přibývá tropických dnů (nad 30 °C) a ubývá ledových dnů (pod 0 °C). Počet tropických dní má podle statistik ČHMÚ přímý dopad na lidskou úmrtnost, ale také na vyšší výskyt stresu. Zemědělci bojují se zhoršujícím se suchem. My a naši spoluobčané trpíme extrémními teplotními výkyvy. V takových klimatických podmínkách a v zemi napospas vydané klimatické změně nechceme a neumíme žít a vychovávat naše potomky.*“

[29] Žalobkyně se stejně jako ti, kdo chtějí podávat Klimatickou žalobu domnívá, že lidská činnost je zásadním faktorem klimatických změn. **Proto se obává, že obrovské environmentální dopady výroby a likvidace jednorázových ochranných pomůcek zásadním způsobem navýší dopady lidské činnosti na životní prostředí a následně na lidské zdraví a život. Tyto svoje obavy dokládá příloženými články a studiemi. Je jich dostupné obrovské množství a je jich závěry jsou více než děsivé.**

[30] Ve Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR se mj. uvádí: „*Změna klimatu může působit na zdraví populace celým komplexem přímých i nepřímých vlivů. Přímé účinky na lidské zdraví jsou důsledkem působení změn fyzikálních hodnot klimatu – vliv teplotních změn, důsledky zvýšené frekvence a intenzity výskytu extrémních jevů počasí, vliv zvyšujícího se pronikání krátkovlnné části spektra UV záření na zemský povrch. **Nepřímé účinky jsou výsledkem působení jednotlivých složek životního prostředí a dalších podmínek života, které byly modifikovány působením změny klimatu, např. znečištěním ovzduší ozónem či pylovými částicemi, které mohou vyvolat zvýšení sezónního výskytu a trvání alergických onemocnění, změnami ve výskytu infekčních nemocí, především zoonóz s přírodní ohniskovostí, ovlivněním produkce a distribuce potravin živočišného i rostlinného původu.***“

⁶ https://www.klimazaloba.cz/wp-content/uploads/2020/12/Prezalobni_vyzva.pdf

([https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf))

Nemají snad tuny plastových jednorázových ochranných pomůcek mimořádně negativní dopady na životní prostředí?

[31] V Politice ochrany klimatu v ČR se uvádí: „V roce 2012 činila celková produkce odpadů ze všech ekonomických činností a domácností v EU 2 515 milionů tun. To bylo o něco více než v letech 2010 a 2008 (2 460 milionů tun a 2 427 milionů tun), avšak méně než v roce 2004. Emise ze sektoru odpadů klesly mezi lety 1990 až 2012 v EU-28 o 32 %... V České republice mezi lety 1990 a 2012 vzrostly emise skleníkových plynů z odpadů z 2,8 milionů tun CO₂ekv. ročně na 3,7 milionů tun. Tento nepříznivý trend způsobil zejména růst emisí ze skládkování odpadu.“

([https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/\\$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf))

Je přípustné zvyšovat produkci odpadů, aniž by bylo prokázáno, že je to absolutně nezbytné a že zásahy do jiných práv jsou přiměřené?

[32] V Zelené dohodě pro Evropu se mj. uvádí: „Akčním plánem pro oběhové hospodářství se bude řídit transformace ve všech odvětvích, avšak činnost se soustředí zejména na ta z nich, která jsou nejnáročnější z hlediska zdrojů – patří mezi ně odvětví textilů, stavebnictví, elektroniky a plastů. Komise naváže na strategii pro plasty z roku 2018 a zaměří se **mimo jiné na opatření proti záměrně přidávaným mikroplastům a neúmyslnému uvolňování plastů například z textilií a pneumatik (abraze). Komise vypracuje požadavky, aby bylo zajištěno, že veškeré obaly na trhu EU budou do roku 2030 buď opětovně použitelné, nebo ekonomicky recyklovatelné, vypracuje regulační rámec pro biologicky rozložitelné plasty a plasty na biologické bázi a provede opatření týkající se plastů na jedno použití...** Politika pro udržitelné produkty má rovněž potenciál k podstatnému snížení objemu odpadu. Není-li možné se vzniku odpadu vyhnout, je třeba jeho ekonomickou hodnotu plně využít a jeho dopad na životní prostředí a na změnu klimatu eliminovat nebo minimalizovat. To vyžaduje nové právní předpisy včetně cílů a opatření proti nadměrnému používání obalových materiálů a produkci odpadu. Současně by společnosti v EU měly mít prospěch ze solidního a integrovaného jednotného trhu s druhotnými surovinami a vedlejšími produkty. K tomu je nezbytná hlubší spolupráce napříč hodnotovými řetězci, jako je tomu v případě Aliance pro plasty v oběhovém hospodářství. Komise zváží právní požadavky na podporu trhu s druhotnými surovinami s povinně recyklovaným obsahem (například u obalů, vozidel, stavebních materiálů a baterií). Komise také navrhne vzor EU pro oddělený sběr odpadů, aby se pro občany zjednodušilo nakládání s odpady a podnikům se zajistily čistější druhotné suroviny. Komise se domnívá, že by EU měla přestat vyvážet svůj odpad mimo Unii, a přezkoumá proto pravidla ohledně přepravy odpadů a nelegálního vývozu.“

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52019DC0640>)

[33] V rámci Státní politiky životního prostředí se mj. dočteme: „*Globální nárůst produkce odpadů je, až na regionální specifika, téměř vždy svázán s rostoucí populací a zvyšováním bohatství společnosti. Lineární ekonomika od surovin k odpadu představuje nevhodnou spotřebu materiálů spojenou se zvýšenou zátěží pro životní prostředí i lidské zdraví. Snahou mnoha států je dosáhnout tzv. decouplingu, kdy je výkon ekonomiky oddělen od tlaku na životní prostředí. **V zájmu udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a snižování produkce odpadů, je třeba se zaměřit na předcházení, minimalizaci, recyklaci a opětovné využívání odpadů, tedy přejít na systém oběhového hospodářství.***“

([https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/\\$FILE/OPZPUR-statni_politika_zp_2030_s_vyhledem_2050-20210111.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/$FILE/OPZPUR-statni_politika_zp_2030_s_vyhledem_2050-20210111.pdf))

[34] Hlavním cílem Státní politiky životního prostředí přitom je: „*Česká republika poskytuje svým občanům bezpečné, zdravé a resilientní životní prostředí, které umožní kvalitní život i budoucím generacím. Společnost i hospodářství se přizpůsobily změně klimatu, využívají co nejméně neobnovitelných přírodních zdrojů a nebezpečných látek, naopak široce využívají druhotné suroviny a bezemisní energii. Udržitelné využívání krajiny a biologická rozmanitost jsou vnímány jako jeden ze základů kvalitního života a přispívají ke zmírnění projevů změny klimatu. Česká republika dodržuje mezinárodní dohody a svým působením přispívá k celosvětové ochraně životního prostředí a udržitelnému rozvoji*“.

9

[35] V Agendě 2030 je ochraně klimatu věnováno obrovské množství textu. Výčet hrozeb a přijímaných opatření je impozantní. Jak je možné, že se jimi nemusí odpůrce vůbec řídit? Cílem Agendy 2030 (a v návaznosti pak Česko 2030) mj. je ochrana planety před jejím poškozením, včetně udržitelné spotřeby a výroby a čerpání přírodních zdrojů a podnikání urgentních kroků v rámci klimatické změny. **Žalobkyně se domnívá, že tento cíl není naplňován, jeli doslova plýtváno jednorázovými pomůckami.**

[36] **Ústředním heslem Agendy 2030 je „Leave no one behind“ (Neopominout nikoho) – tedy ani žalobkyni nebo její děti.** (https://www.mzp.cz/cz/agenda_2030)

[37] Žalobkyně si připadá mimořádně opomenuta, pokud jde o její právo a na život a na zdraví, které je zásadně ohroženo nadprodukcí jednorázových ochranných pomůcek, u kterých dokonce MŽP doporučuje naprosto absurdní likvidaci jejich zabalením do mikrotenového sáčku a vhozením do komunálního odpadu! (Příloha).

[38] Bylo by možné dále odkázat také na Strategický rámec Česko 2030 a žalobkyně by mohla pokračovat sáhodlouhými citacemi z nejrůznějších dokumentů a počinů vlády nebo ministerstev nebo Evropského parlamentu či Komise, které se týkají změny klimatu a snížení produkce odpadů, ale předpokládá, že soud je s těmito dokumenty řádně obeznámen.

[39] Žalobkyně si umí představit, z bolestné zkušenosti posledního roku „boje s koronavirovou demagogií“ odbornou hloubku argumentace odpůrce: „*Je zde virus, všichni umřeme, hlavní je právo na zdraví a na život.*“ Ale to stejné právo je nejen u žalobkyně poškozováno teď a do budoucna! To, že se žalobkyně a její děti nedostanou hned na ARO nebo JIP po nakažení koronavirem (možná), neznamená, že jejich zdraví a život, které budou ohroženy environmentální dopady produkce jednorázových odpadů v budoucnu. Život žalobkyně má stejnou hodnotu jako těch, kdo umírají s pozitivním testem na koronavirus (nikoli s covidem) a musí být plně respektován a chráněn všemi dostupnými prostředky. A pokud nemá, ať to odpůrce zdůvodní.

[40] **Jen proto, že žalobkyně (nejspíš) nepatří do ohrožené skupiny, nemá její život nižší hodnotu! Navíc budoucnost se týká nás všech a ne pouze naprosté menšiny populace (s pozitivním testem na koronavirus v roce 2020 podle údajů odpůrce a Českého statistického úřadu zemřelo pouhopouhých 0,1% obyvatel ČR). Ve zničeném světě, kde nebude dostupná voda, nebude čistý vzduch, nebude dostatek jídla a naopak budou v půdě jedy, které nám ani neumožní pěstovat nezávadné potraviny, budeme muset žít my všichni a nelze očekávat, že to bude pěkný život. Dopady na zdraví a na životy budou neskonale větší než u nějakého obyčejného respiračního viru se smrtností 0,2 – 0,3%. Úmrtnost na klimatické změny a na zničené životní prostředí bude násobně (!) vyšší.**

[41] Žalobkyně upozorňuje na to, že kromě zhodnocení dopadů výroby a likvidace jednorázových ochranných pomůcek, které musí všichni povinně nosit, pokud vůbec chtějí opustit svůj byt, se **odpůrce ani nepokusil řešit recyklaci jednorázových respirátorů a ústenek, natož jejich bezpečnou likvidaci jako biologického odpadu**, čímž zásadně a přímo ohrožuje zdraví a život žalobkyně. V odhozené ústence nebo respirátoru se může nacházet obrovské množství virionů nebo bakterií (žalobkyně opravdu nevěří na covid jako jedinou zákeřnou nemoc světa, proto si myslí, že v odhozených ústenkách anebo respirátorech může být mnoho choroboplodných zárodků např. černého kašle nebo spalniček a jiných opravdu vážných chorob, proti kterým nemusí mít žalobkyně ani imunitu). Žalobkyni navíc značně vadí, že se k tomuto biologickému odpadu (považte jen, jak se musí zacházet s odpadem v nemocnicích!) dostanou i její děti, které třeba mohou bránit psovi, aby ústenky zahrabával nebo je různě tahal.

[42] Na závěr žalobkyně upozorňuje, že veřejnosti je roky předkládáno, že je nezbytné omezit např. jednorázové sáčky, tašky nebo dokonce brčka či „uchošťoury“, neboť je naším hlavním cílem snížit dopady lidské činnosti na změnu klimatu. Ve světle těchto dokumentů a snah je naprosto nepochopitelné, že se odpůrce ani neobtěžoval poměřit environmentální dopady produkce obrovského množství zatěžujícího odpadu ve vztahu k ohrožení životního prostředí, zdraví a potažmo životů všech lidí.

[43] V lednu 2021 vláda řešila zákaz jednorázových plastů: „**Návrh zákona, který zakazuje uvádět na trh jednorázové plastové příbory, talíře nebo brčka**, v pondělí

schválila vláda. Zákon má platit od letošního července, posoudí ho Parlament. V dnešní tiskové zprávě to uvedlo ministerstvo životního prostředí, které zákon vládě předložilo. Doprodej zásob bude možný, úplný zákaz uvádění do oběhu by měl začít platit nejpozději o rok později. Předloha je převodem evropské směrnice schválené v roce 2019. Návrh upravuje i povinnosti výrobců některých plastových výrobků." (<https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/vlada-nektere-jednorazove-plasty-by-od-cervence-nemely-na-trhu>)

[44] Jak je možné, že ve světle takové přijímané legislativy a výše uvedených strategických dokumentů je možné doslova a do písmene vytvářet kopy jednorázových odpadů, aniž by byly řešeny důsledky takové činnosti a jediným argumentem je, že tu máme jakýsi respirační virus?

IV.

Závěr a návrh

[45] **Žalobkyně navrhuje, aby soud rozhodl tak, že napadené opatření pro nezákonnost zruší.**

[46] **Dále navrhuje přiznání nákladů soudního řízení.**